

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **J. Ch.**, zastoupený Mgr. Ing. Janem Boučkem, advokátem sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2020, čj. 43/2020-190-TAXI/3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 10. 2020, čj. 11 A 68/2020-30,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 10. 2020, čj. 11 A 68/2020-30, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Magistrátu hl. m. Prahy z 8. 6. 2017, čj. MHMP 947606/2017, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků podle § 35 odst. 1 písm. g) a odst. 2 písm. w) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění účinném do 3. 10. 2017. Byla mu uložena pokuta ve výši 100 000 Kč a povinnost náhrady nákladů v řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč. Rozhodnutí magistrátu žalovaný výše uvedeným rozhodnutím v části změnil a ve zbytku potvrdil.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou, kterou Městský soud v Praze zamítl shora uvedeným rozsudkem.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Krom věcných námitek, které Nejvyšší správní soud pro nadbytečnost nerekapituluje, stěžovatel namítl, že městský soud ve věci rozhodl bez jednání, ačkoliv v žalobě výslovně uvedl, že nesouhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání. Na tom nic nemění ani skutečnost, že nereagoval na následnou výzvu soudu dle § 51 odst. 1 s. ř. s. Ta má totiž smysl pouze v případě, že se žalobce v žalobě nikterak k možnosti projednání věci bez nařízení jednání nevyjádří. Postupem městského soudu bylo porušeno základní právo stěžovatele na projednání věci před soudem při jednání, a to zvláště ve věci trestního obvinění.

[4] Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že je důvodná.

[6] Stěžovatel uplatnil kasační námitku zpochybňující procesní postup městského soudu před vydáním napadeného rozsudku. Konkrétně to, že rozhodl bez nařízení jednání, ačkoliv pro takový postup nebyly splněny zákonné podmínky dle § 51 s. ř. s.

[7] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. *soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhnou nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.*

[8] Nejvyšší správní soud z předloženého spisu městského soudu ověřil, že již v podané žalobě (v části I. bodě 6.) stěžovatel uvedl, že nesouhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání. Městský soud následně stěžovateli doručil mimo jiné výzvu z 3. 7. 2020, aby se ve lhůtě dvou týdnů vyjádřil, zda souhlasí s rozhodnutím o věci samé bez nařízení jednání s tím, že nevyjádří-li ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovým projednáním věci, bude mít soud za to, že s tímto postupem souhlasí. Stěžovatel na danou výzvu nereagoval a městský soud rozhodl o věci samé, aniž nařídil jednání. K tomu v bodě 23 napadeného rozsudku uvedl: *„Vzhledem k tomu, že ani žalobce, ani žalovaný správní orgán na výzvu soudu výslovně nepožádali o nařízení ústního jednání, má se za to, že vyjádřili svou souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání. Městský soud v Praze proto postupoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval.“*

[9] Úvodem lze předeslat, že pravidlem při soudním rozhodování je vždy nařízení ústního jednání, aby byla zachována zásada ústnosti a veřejnosti soudního jednání (srov. čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 96 odst. 2 Ústavy). Výjimkou z této zásady je možnost soudu projednat věc bez nařízení jednání, avšak tato výjimka musí být vykládána s ohledem na zájmy účastníka řízení restriktivně, neboť je to účastník řízení, o jehož právech se rozhoduje, a tento účastník také řízením disponuje. Účastníkům řízení svědčí základní právo, dané jim Listinou základních práv a svobod a Ústavou, kterým je právo se ve své věci takového řízení (jednání před soudem) osobně účastnit, zpravidla

pokračování

bez ohledu na to, zda by jejich přítomnost měla vliv na vynesení rozhodnutí. Jestliže proto správní soud přítomnost účastníkům řízení v rozporu se zákonem neumožní, lze v jeho postupu spatřovat porušení ústavního práva dané jim uvedeným články Listiny základních práv a svobod a Ústavou např. nález Ústavního soudu z 26. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 560/03).

[10] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně dospěl k závěru, že účastníkovi řízení nelze upřít právo na veřejné projednání věci v jeho přítomnosti (viz např. rozsudky z 26. 9. 2014, čj. 7 Azs 196/2014-30, z 21. 8. 2013, čj. 7 Afs 69/2013-34, z 29. 11. 2005, čj. 4 As 46/2004-58, z 31. 5. 2017, čj. 6 Afs 308/2016-24, či z 11. 11. 2004, čj. 6 Azs 28/2003-59, č. 482/2005 Sb. NSS). Např. ve shora označeném rozsudku čj. 4 As 46/2004-58 Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že „*sdělil-li žalobce před uplynutím zákonné dvoutýdenní lhůty, že trvá na nařízení jednání a soud přesto jednání nenařídil a rozhodl ve věci, došlo v řízení k vadě, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. To samo o sobě představuje naplnění důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., což vede ke zrušení rozsudku*“. V rozsudku z 12. 3. 2015, čj. 7 Afs 185/2014-27, pak zdejší soud uzavřel, že »výslovné vyjádření požadavku, aby ve věci bylo nařízeno jednání, nemůže být anulováno tím, že následná výzva podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. zůstane bez jakékoliv odezvy. Pokud tedy stěžovatelka v žalobách uvedla, že „žádá o nařízení jednání“ a následně nereagovala na výzvu krajského soudu podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., pak nelze dovodit její konkludentní souhlas s tím, aby bylo ve věci rozhodnuto bez jednání«.

[11] S ohledem na výše uvedené je třeba dospět k závěru, že městský soud zatížil řízení vadou, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, což je důvodem pro zrušení napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. V dalším řízení městský soud nařídí jednání a v novém rozhodnutí ve věci samé se v návaznosti na toto jednání znovu vypořádá se všemi uplatněnými žalobními body.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů, aniž se mohl zabývat ostatními stěžovatelskými námitkami, v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dle § 110 odst. 4 s. ř. s. je městský soud vázán právním názorem uvedeným v tomto rozsudku.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí, jak je stanoveno v § 110 odst. 3 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. ledna 2022

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu

